

Ontwrichting, daar knap je van op

Disruption. Iedereen heeft het er over. Als of het iets nieuws is. Nee, ontwrichting is zo oud als de wereld. Sinds mensenheugenis zijn er mensen die de boel op z'n kop zetten. Die zich hardop afvragen: Waarom doen we dit op deze manier? Of waarom doen we dit überhaupt? Dit kan toch sneller, beter, anders, leuker, mooier? En wanneer die mensen doorpakken maken ze zowel vrienden als vijanden. Daarom zijn het helden. Je moet maar het lef hebben om tegen de stroom in jouw ideeën voor elkaar te krijgen. Want je ontregelt, sterker: je ontwricht de bestaande orde. En daar zitten de meeste mensen nu eenmaal te wachten. Ze worden er zelfs boos van. Omdat ze nu eenmaal wel varen bij het bestaande. Want hoe-het-gaat biedt hen structuur, zekerheid en veiligheid.

Uber, AirB&B, Amazon, Wikipedia, Apple, Tesla: het zijn regelrechte bedreigingen voor gevestigde machten en bestaande markten. Taxichauffeurs, hoteliers, boekverkopers, uitgevers, computergiganten en autofabrikanten zijn zich de afgelopen tien, twintig jaar rotgeschrokken. Ontkenning is natuurlijk de meest gebruikelijke reactie. Een elektrische auto, dat kan nooit. Laat staan een zelfrijdende auto. Of: Dat kan alleen met veel subsidie. Vervolgens komt de boosheid: Ze verpesten de markt, het is niet eerlijk. Nee, weet je wat niet eerlijk is? Door machtsspelletjes de markt gesloten houden, ontwikkelingen tegenhouden en zorgen dat niemand mee kan doen.

De kracht van de ontwrichters is: ze doen niet mee met het spelletje. Ze bedenken een nieuw spel. Hun eigen spel. Uber en AirB&B democratiseren de markt. Iedereen mag meedoen. Uiteindelijk geeft de bestaande orde zich over. Over een jaar of tien, twintig, rijden we allemaal elektrisch. In steeds meer zelfrijdende auto's. Ontwrichting is nodig. En onontkoombaar. En uiteindelijk blijkt het een zegen. Want het zorgt voor vooruitgang. En hoe vaster het systeem zit (noem de branches maar op, binnenkort de agrisector, de bouw, kleding, zorg, pharma?) hoe heftiger de ontwrichting zal zijn.

Maar dichterbij huis kennen we ook ontwrichting. In ons eigen leven. Op het werk. En nog erger, thuis. Tegenslag waar je niet op zit te wachten. Die je ontkent, waar je je tegen verzet, waar je boos over bent en dan uiteindelijk toch maar accepteert. Tenminste, als je verstandig bent en je dagen niet in woede en wrok wilt slijten. Ander werk zoeken, je hebt er geen zin in. Maar het brengt je vaak op een plek en in een omgeving waar je niet gekomen was wanneer niemand je gedwongen had om in beweging te komen. Vraag aan

mensen een paar jaar na hun scheiding naar hun ervaringen en velen zeggen: 1. Ik ben te lang doorgedaan met een relatie die niet werkte; en: 2. Ik heb mezelf teruggevonden. Het zijn inmiddels bijna cliché's.

En toch, wanneer ontwrichting ons overkomt is onze eerste reactie: 'Nee!' Want zeg nou eerlijk, zit jij te wachten op verandering? En toch, het is heel stom, we hebben het nodig. Stilstand is achteruitgang. Misschien is ontwrichting wel een natuurlijk gegeven. Roept een langzaam vastlopende situatie vanzelf ontwrichting op. Want uit onszelf komen we niet in beweging. We hebben ontwrichting nodig om ons te ontwikkelen. Comfortabel op de bank komen we geen stap verder, we leren niks als het niet hoeft. Dus: Leve een goeie ontwrichting op zijn tijd. Je zit er niet op te wachten – maar wat kun je er van opknappen.

Nota bene – Ooit zette Albert de Booy de markt van sprekers op zijn kop. Misschien beter: er was helemaal geen markt. Want een spreker voor een boek of een fles wijn, kun je dat een markt noemen? Met de Speakers Academy maakte hij van spreken een vak en creëerde hij een nieuwe markt. Geen zuiver voorbeeld van *disruptive innovation*. Wel van kansen zien en ondernemerschap. Ook nodig. En actueel.

André Meiresonne

